

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 21258/2022
22.03.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Бранислава Станимировић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилштво, Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3656/22 од 14.09.2022. године, у седници одржаној 22.03.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3656/22 од 14.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 1596/21 од 31.03.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужену да му на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова исплати износ од 4.300.000 евра са каматом од 03.06.2016. године до исплате, као и на име накнаде материјалне штете износ од 672.000,00 динара са законском затезном каматом од 18.09.2015. године до исплате, износ од 643.664,00 динара са законском затезном каматом од 18.09.2015. године као и износ од 411.000,00 динара са законском затезном каматом од 09.07.2008. године до исплате и да му накнади трошкове парничног поступка, као неоснован. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 61.500,00 динара.

Апелациони суд у Београду је, пресудом Гж 3656/22 од 14.09.2022. године, потврдио пресуду Вишег суда у Београду П 1596/21 од 31.03.2022. године, а жалбу тужиоца одбио као неосновану.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...18/20), и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, по тужби тужиоца против тужене Републике Србије, вођена је парница ради накнаде штете која је окончана правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П 11538/14 од 03.06.2016.

године, тако што је тужбени захтев тужиоца одбијен. Против другостепене пресуде тужилац је изјавио ревизију коју је Врховни касациони суд одбио, као неосновану, пресудом Рев 5015/19 од 30.09.2020. године. Закључком Јавног извршитеља Ии 48/17 од 12.03.2021. године, утврђено је да је предузета последња извршна радња у том предмету вођеном против тужиоца, као извршног дужника, за наплату трошкова поступка у предмету П 11538/14, па је закључен извршни поступак у предмету извршења, тако што је извршни дужник у целости измирио своју обавезу. Јавни извршитељ је, решењем од 29.03.2021. године одредио трошкове извршног поступка који падају на терет извршног дужника у износу од 71.786,76 динара. Управни суд је пресудом У 9061/19 од 30.08.2021. године, уважио жалбу тужиоца и поништио решење Републичког геодетског завода од 24.04.2019. године којим је одбијен, као неоснован, захтев за исправку грешке о уписаним стварним правима на непокретностима. Тужбени захтев тужиоца за накнаду материјалне и нематеријалне штете заснива се на чињеници да суд који је поступао и донео одлуку у предмету Првог основног суда у Београду П 11538/14, је био стварно ненадлежан и да му је поступањем судова проузрокована штета коју је тужена дужна да му накнади.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су тужбени захтев тужиоца одбили применом одредбе члана 172. ЗОО, одредбе члана 142. став 2. и 149. став 1. Устава РС и члана 3. став 2. Закона о судијама („Сл. гласник РС“, бр.116/08...76/21). Нижестепени судови су закључили да је тужиоцу било омогућено у поступку по правним лековима да изнесе своју аргументацију која је била предмет разматрања приликом оцене основаности тих правних лекова и да тужилац који је у овом поступку тврдио да му је поступањем судија и других државних органа била причињена штета, је био дужан да ту чињеницу докаже на основу одредбе члана 228. ЗПП, предлагањем извођења одговарајућих доказа којима би поткрепио изнете наводе, а што је пропустио да учини.

По оцени Врховног касационог суда, нижестепени судови су правилно применили материјално право.

Одредбом члана 172. став 1. ЗОО, прописано је да правно лице одговара за штету које његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција.

Закон о судијама („Сл. гласник РС“, бр.116/08...76/21), у одредби члана 22. прописује да је судија слободан у заступању свог схватања, утврђивању чињеница и примени права у свему о чему одлучује и није дужан да икоме па ни другим судијама и председнику суда објашњава своја правна схватања изузев у образложењу одлуке или кад то закон посебно налаже.

У конкретном случају, у поступцима које је тужилац иницирао по захтеву за накнаду штете, поступао је стварно надлежан суд, а тужилац је изјављивао правне лекове о којима су одлучивали такође надлежни судови. Тужилац није доказао да је претрпео штету у узрочној вези са незаконитим или неправилним радом судова и јавних извршитеља, а чињеница да су парнични и извршни поступци окончани неповољно по тужиоца и његовог правног претходника, не значи да су одлуке у тим поступцима донете незаконито или неправилним радом суда, односно надлежног државног органа. Услов за обавезивање на накнаду штете је противправно поступање, у конкретном случају незаконит или неправилан рад органа тужене, јер свако има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете која му је незаконитим и неправилним радом проузроковало службено лице, на основу одредбе члана 35. Устава РС. Међутим, да би оштећени остварио право на накнаду штете од правног лица, по

правилима одговорности за другог, он треба да докаже, поред општих услова за грађанско-правну одговорност (узрочна веза и штета), да је штету причинио орган правног лица незаконитим радом у вршењу своје функције, односно неправилним радом. Под незаконитим радом службеног лица или органа сматра се поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени, док се под неправилним радом подразумева чињење или нечињење противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности, које штети праву или интересима неког лица. Пошто таквог поступања надлежног органа тужене, у конкретном случају, није било следи да је тужбени захтев тужиоца неоснован, па је правилно одлуком нижестепених судова одбијен, а тужилац неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. ЗПП.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић